

2017-12-13
Ju2017/09722/SSK**Justitiedepartementet**Myndigheten för samhällsskydd
och beredskap
651 81 Karlstad

Uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Trafikverket att redovisa kostnads- och aktörsanalyser för ett utvecklat och säkert kommunikationssystem för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samt Trafikverket att redovisa ett specificerat underlag för kostnadsanalysen i förslaget till kommunikationslösning enligt Ds 2017:7. I syfte att bredda regeringens beslutsunderlag ska myndigheterna också analysera och redovisa en alternativ lösning där Trafikverket har ansvar för att tillhandahålla hela kommunikationslösningen, med bibehållet ansvar hos MSB att samordna användarnas behov, utforma en samlad kravställning och utöva tillsyn av kommunikationssystemet. Uppdraget ska genomföras i dialog med Teracom Group AB.

Myndigheterna ska vid genomförandet av uppdraget utgå från det förslag till utvecklat och säkert kommunikationssystem för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar som presenteras i Ds 2017:7. Förslaget till kommunikationssystem innehåller kärnnät, stamnät och radioaccessnät i dedikerade frekvensområden under statlig rådighet och kontroll. Detta kompletteras enligt förslaget med överenskommelser om samverkan med kommersiella teleoperatörer om nationell roaming eller motsvarande. För att uppbyggnaden av kommunikationssystemet ska göras effektivt är nyttjandet av relevanta resurser inom statliga myndigheter, affärsverk och bolag en förutsättning. Utgångspunkten för den specificerade kostnadsanalysen ska också vara tilläggsuppdraget som redovisades 23 maj 2017. Vad gäller omfattningen av användarkretsen för ett nytt kommunikationssystem ska

utgångspunkten vara MSB:s redovisning av regeringsuppdrag Ju2016/07782/SSK.

Myndigheterna ska inom ramen för uppdraget:

- Lämna ett specificerat underlag för de kostnader som redovisas för förslaget till kommunikationslösning i Ds 2017:7. Underlag ska efterfrågas från Teracom Group AB. Redovisningen av kostnadsanalysen ska inkludera osäkerhetsfaktorer och förutsättningar för beräkningar. Vilka kostnader som belastar respektive aktör ska ingå i redovisningen. Redovisningen ska även inkludera kostnader för nedskrivningar av Rakelsystemet.
- Presentera en övergripande tidplan för utbyggnaden av kommunikationssystemet och för när investerings- och driftskostnader beräknas uppstå. Underlag ska efterfrågas från Teracom Group AB.
- Redovisa en uppskattning av kostnader för roaming eller motsvarande samverkan med kommersiella teleoperatörer.
- Redovisa på vilket sätt Trafikverkets infrastruktur ska användas i kommunikationslösningen för grundläggande transmission genom nationellt stamnät, så att de krav som ställs på kommunikationssystemet enligt utredarens förslag kan säkerställas.
- Redovisa en alternativ lösning där Trafikverket ansvarar för att utveckla och driva ett nytt säkert kommunikationssystem i sin helhet med kärnnät, stamnät, radioaccessnät samt upphandling av roaming eller motsvarande, inklusive kostnadsanalys. Redovisningen ska innefatta en beskrivning av hur relevanta resurser inom statliga myndigheter, affärsverk och bolag används i lösningen. Redovisningen ska också inkludera en beskrivning av hur användningen av Rakelsystemet kan samordnas med utbyggnaden av det nya kommunikationssystemet.
- Redovisa konsekvenser för Trafikverket om myndigheten skulle få ansvar för hela kommunikationssystemet. Det handlar bl.a. om hur övrig verksamhet påverkas samt hur nödvändiga upphandlingsförfaranden hanteras.

Trafikverket och MSB ska bistå varandra med sakkunskap under genomförandet av uppdraget och samordna sig så att en enhetlig redovisning kan lämnas.

I uppdraget ingår att inhämta information och synpunkter från berörda aktörer avseende den del som rör en alternativ lösning där Trafikverket

ansvarar för att utveckla och driva kommunikationssystemet i sin helhet. Väsentliga synpunkter ska sammanställas och framgå av redovisningen.

MSB och Trafikverket ska lämna en gemensam redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Justitiedepartementet och Näringsdepartementet) senast 12 januari 2018. De delar av uppdraget som rör uppskattning av kostnader för roaming samt övergripande tidplan för utbyggnaden av kommunikationssystemet och för när investerings- och driftskostnader beräknas uppstå ska redovisas senast 1 mars 2018.

Skälen för regeringens beslut

Behovet av ett utvecklat och säkert mobilt ip-baserat kommunikationssystem för samhällsviktiga aktörer är stort och behöver tillgodoses i närtid. Dagens Rakelsystem har begränsad kapacitet och behöver på sikt ersättas med ett nytt system. Den 8 mars 2017 redovisade utredare Gunnar Holmgren sitt uppdrag om en utvecklad och säker kommunikationslösning för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar till Regeringskansliet (Justitiedepartementet), Ds 2017:7 *Kommunikation för vår gemensamma säkerhet*. Därefter fick utredaren ett tilläggsuppdrag att analysera och föreslå vilken aktör som ska ansvara för att bygga och förvalta den utvecklade säkra kommunikationslösningen samt hur befintlig statlig infrastruktur kan utgöra en del av kommunikationslösningen. Uppdraget redovisades 23 maj 2017. Båda redovisningarna har remissbehandlats.

Remissbehandlingen av Gunnar Holmgrens slutrapport (Ds 2017:7) visar att en majoritet av remissinstanserna stödjer förslaget till en utvecklad och säker kommunikationslösning. Framförallt finns ett tydligt stöd för frågan om statlig rådighet och kontroll hos majoriteten av dagens användare av Rakel.

I remissbehandlingen av såväl slutrapporten som redovisningen av tilläggsuppdraget väcks frågor kring förslaget. Ett flertal remissinstanser påtalar att det saknas ett tillräckligt detaljerat underlag av kostnader för och finansiering av kommunikationssystemet. I delen som rör vilka aktörer som ska få ansvar för att bygga och förvalta det nya kommunikationssystemet lyfts framförallt juridiska frågeställningar kopplat till förslaget att ett statligt bolag (Teracom Group AB) ska ansvara för driften och förvaltningen av systemet. Den föreslagna rollfördelningen är, enligt flera remissinstanser, förenad med problem kopplade till bl.a. upphandlingsregler och

statsstödsregler. Rollfördelningen med ansvar på tre olika aktörer ses också som en utmaning av flera av remissinstanserna.

Även regeringen ser behov av kompletterande information i ovanstående frågor. Det nu aktuella uppdraget behövs därför för att bidra med ytterligare beslutsunderlag. En fördjupad analys av frågor som rör upphandling och statsstöd kommer också att initieras.

Vidare kommer Regeringskansliet att inhämta ytterligare information från bl.a. Teracom Group AB för att komplettera förslaget i Ds 2017:7 samt tilläggsredovisningen, som ett handlingsalternativ. Förslaget innebär sammantaget en kommunikationslösning med tre ansvariga aktörer. MSB ansvarar enligt förslaget för att samordna användarnas behov, utöva kravställning och tillsyn, Teracom Group AB ansvarar för att etablera, driva och förvalta kommunikationssystemet och Trafikverket ansvarar för att bistå systemet med grundläggande transmission genom nationellt stamnät.

Det nu aktuella uppdraget kommer att bidra med underlag om ett andra handlingsalternativ. Alternativet innebär en lösning med två ansvariga aktörer. MSB ansvarar även här för att samordna användarnas behov, utöva kravställning och tillsyn och Trafikverket ansvarar för att etablera, driva och förvalta kommunikationssystemet i sin helhet.

Det samlade beslutsunderlaget syftar till att regeringen ska ha möjlighet att fatta ett beslut som bäst tillgodoser behovet av ett utvecklat och säkert kommunikationssystem för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar. En viktig utgångspunkt för regeringens ställningstagande är statlig rådighet och kontroll över systemet. För att uppnå en säker och kostnadseffektiv lösning är det därför viktigt att befintliga resurser inom statliga myndigheter, affärsverk och bolag nyttjas i största möjliga utsträckning, oavsett vilken aktör som får ansvaret att etablera, driva och förvalta kommunikationssystemet.

På regeringens vägnar

Morgan Johansson

Maria Pereswetoff-Morath

Likalydande till

Trafikverket

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Försvarsdepartementet/MFI, SUND

Miljödepartementet/EE, ME

Näringsdepartementet/BT SUBT, IASB BSÄ, HT D